

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 17 marca 2014 r.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Lublinie**

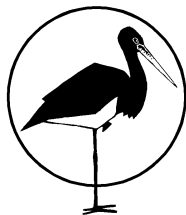
W związku z konsultacjami społecznymi projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006, zgłaszam następujące uwagi:

1. Proszę o rozważenie, czy ze względu na osiągnięte w obszarze zagęszczenia oraz dogodne siedliska, przedmiotami ochrony nie powinny być także: jarząbek, bocian czarny, żuraw, bąk, orlik krzykliwy, błotniak stawowy, dzięcioł zielonosiwy. W ramach prac nad planem należało odnieść się także do gatunków z oceną D w SDF i zweryfikować, czy utrzymanie oceny D jest zasadne, czy też może niektóre z w/w gatunków powinny otrzymać ocenę wyższą i być przedmiotami ochrony. Wynik takiej weryfikacji powinien być opisany w dokumentacji PZO. Przedmiotem ochrony w ptasim obszarze Natura 2000 powinny być nie tylko te gatunki ptaków, które osiągają w obszarze tzw. 'liczebności kwalifikujące', ale wszystkie gatunki ptaków z zał. I dyrektywy oraz ptaków migrujących, do których ochrony obszar jest „najbardziej odpowiedni”.
2. Wg dostępnej wiedzy na temat dzięcioła białogrzbietego, w tym także wg publikacji GDOŚ (Zawadzka i in. 2013, Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000), gatunek ten jest bardzo wymagający pod względem zasobów martwego drewna w lasach.. Tymczasem w ocenie stanu siedliska tego gatunku w ogóle nie ujęto tego elementu, w wyniku czego ocena stanu siedliska gatunku na FV wydaje się nieprzekonująca. Dla zapewnienia optymalnego siedliska dla 6 par dzięcioła białogrzbietego, w tym obszarze Natura 2000 powinno być co najmniej 100 ha naturalnego drzewostanu liściastego (bukowego, jaworowego, łęgowego, olchowego, grądowego) z ilością martwego drewna co najmniej 50 m³/ha. Czy taki stan w obszarze jest osiągnięty? Jeśli nie, to osiągnięcie takiego stanu należałoby postawić za cel ochrony.
Osiągnięcie takiego celu wymagałoby środka ochrony polegającego na pozostawieniu pewnych obszarów lasów liściastych użytkowania gospodarczego, a także na pozostawianiu przy cięciach rębnych znaczących fragmentów drzewostanu (co najmniej 7-10%) na kolejne pokolenie drzewostanu, tak by w strukturze lasu w długofalowej perspektywie pojawiły się drzewa znacznie przekraczające wiek rębności i martwe, wielkowmiarowe drewno takich drzew.

3. Skrót „obszar Natura 2000” użyty w projekcie zarządzenia jest niezgodny z §154 ust 3. zasad techniki prawodawczej (powinien być tylko jednowyrazowy, tj. tylko „obszar”).
4. Cele ochrony w zarządzeniu – akcie prawa miejscowego – powinny być sformułowane w sposób możliwy do weryfikacji i zrozumiały bez konieczności sięgania do innych materiałów, powinny określać w szczególności jaki stan powinien zostać osiągnięty (ew. wskazanie górnej lub dolnej granicy, por. §155 zasad techniki prawodawczej). Tymczasem, w projekcie zarządzenia zrobiono to wadliwie i niezgodnie z zasadami techniki prawodawczej, gdyż nie wiadomo:
 - jaka powierzchnia siedliska jest „odpowiednia”?
 - jaka jest liczebność populacji w obszarze, która miałaby zostać utrzymana?
 - jakie warunki siedliskowe są „optymalne dla gatunku” i mają zostać zachowane; jakie aspekty tych gatunków i jak bardzo mają zostać w siedliskach nieoptymalnych poprawione?
5. Jako zagrożenie dla krakwy zidentyfikowano płoszenie przez zbyt wczesne rozpoczęcie sezonu łowieckiego oraz trujące działanie śrutu ołowianego. Konsekwentnie, należałoby przyjąć w obszarze jako środek ochronny: opóźnienie rozpoczęcia sezonu łowieckiego do co najmniej 15 września (siedliska krakwy i podgorzałki nie muszą być tożsame, może więc zasada ta powinna objąć cały obszar?) jak również stosowanie wyłącznie śrutu stalowego.
6. Dla bielika i puchacza, za ważny czynnik jakości ich siedliska przyjmuje się zwykle dostępność miejsc gniazdowych i zachowanie spokoju wokół nich. Wnosimy o wskazanie wśród zagrożeń dla tych dwóch gatunków ich niepokojenia przy lęgach, oraz o rozważenie zastosowania, dla tych dwóch gatunków, następujących środków ochrony w Lasach Parczewskich:
 - a) wyszukiwanie gniazd bielika oraz rewirów stałego przebywania puchacza i tworzenie stref ochronnych;
 - b) unikanie w okresie od stycznia do czerwca prowadzenia prac leśnych w rejonach częstego bytowania puchacza, nawet bez potwierdzenia lęgów i bez wyznaczenia stref ochronnych,
 - c) pozostawianie przy cięciach rębnych, znaczących fragmentów drzewostanu (co najmniej 7-10%) na kolejne pokolenie drzewostanu, tak by w strukturze lasu w długofalowej perspektywie pojawiły się drzewa znacznie przekraczające wiek rębności, stanowiące dogodne miejsca lęgowe dla bielika.
7. Sama publikacja materiałów edukacyjnych raczej nie zapewni zachowania odpowiedniej powierzchni siedlisk szuwarowych na stawach. Należy wskazać, jaki udział lub powierzchnia szuwarów ma być zachowana i ustalić jej zachowanie jako jedno z działań ochronnych (modyfikacja gospodarki stawowej);
8. Ustalenie działania ochronnego „użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, którego realizacja będzie zgodna z potrzebami ochrony derkacza” jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej, ponieważ tworzy normę odsyłającą do przepisów jeszcze nieistniejących. Nie jest przecież w ogóle pewne, czy w PROW na lata 2014-2020 będzie w ogóle dostępny pakiet zgodny z potrzebami ochrony siedlisk derkacza. Prawidłowe jest natomiast wskazanie wymogów, jakie dla ochrony siedliska tego gatunku powinny być spełnione. Koszenie „dośrodkowe” łąk derkaczowych powinno być zupełnie wykluczone, a nie tylko „nie zalecane”.

9. Jak wskazują doświadczenia z innych lasów w Polsce, samo „pozostawianie w lesie martwego i obumierającego drewna” stanowiące „kontynuację dobrej praktyki leśnej” nie zapewnia osiągnięcia poziomów martwego drewna potrzebnych bardziej wymagającym gatunkom, m. in. dzięciołowi biało brzietemu. Konieczne jest wyraźne zapisanie, że pozostawiane powinny być także liściaste drzewa zamierające oraz wszystkie wykroty i złomy drzew liściastych, ważny dla tego gatunku grab, a także powinny być pozostawiane przy cięciach rębnych fragmenty drzewostanu (co najmniej 7-10%), by drzewa wchodzące w skład takich fragmentów mogły się zestarzeć i docelowo odbudować zasoby martwego drewna wielkowieściowego.

z poważaniem

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 17 marca 2014 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie

W związku z konsultacjami społecznymi projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLB060107, zgłaszam następujące uwagi:

1. Skrót „obszar Natura 2000” użyty w projekcie zarządzenia jest niezgodny z §154 ust 3. zasad techniki prawodawczej (powinien być tylko jednowyrazowy, tj. tylko „obszar”).
2. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, zarządzenie – akt prawa miejscowego – powinno określać normy prawne zrozumiałe bez konieczności posiadania lub poszukiwania dodatkowej wiedzy. W wielu przypadkach wymóg ten nie jest spełniony, np.:
 - a) cel ochrony „osiągnięcie właściwego stanu siedliska” – tj. jakiego stanu jakich elementów siedliska?
 - b) cel ochrony „poprawa stanu siedliska i osiągnięcie stanu niezadowolającego” – poprawa jakich elementów? osiągnięcie jakiego stanu jakich elementów siedliska?
 - c) cel ochrony „zachowanie i powiększenie siedliska” – o ile?
 - d) działanie ochronne „zachowanie obecnego użytkowania” – to znaczy jakiego?
3. Dokumentacja jest niedokończona i niespójna. W tekście dokumentacji znajdują się propozycje zmian ocen w SDF (w tym na ocenę D), zupełnie nie odzwierciedlone w pkt 10 dokumentacji. W rzeczywistości materiał przekazany do konsultacji społecznych jest niekompletny i trudno wyrobić sobie zdanie o planie.

Opisy siedlisk przyrodniczych i gatunków w rozdziale 2.6.1 i 2.6.2. dokumentacji zupełnie nie dostarczają informacji o stanie zasobów siedliska / gatunku w obszarze, ale są ogólnikowymi opisami sytuacji w całym kraju. Jaki sens ma podawanie tu informacji np. o stanie danego gatunku w obszarze Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry w województwie lubuskim, tj. na dokładnie przeciwległym krańcu Polski?

Dokumentacja zawiera także liczne błędy, np. „ocena stanu zachowania po weryfikacji D” (w rzeczywistości ocena D nie jest elementem skali oceny stanu zachowania).

W tab. 2.5 zupełnie brak analizy oddziaływania istniejących planów na przedmioty ochrony. Na jakiej więc podstawie uznano, że nie ma potrzeby zmian w istniejących studiach i planach?

Zupełnie brak jest w Tab. 2.6. danych o zweryfikowanej powierzchni siedlisk i liczebności gatunków. Kuriozalne w tym kontekście jest ocenienie stopnia rozpoznania tych siedlisk i gatunków w zdecydowanej większości na „dobry” lub „bardzo dobry”.

4. Dla jeziorzek dystroficznych, zupełnie nie jest jasne, jakie to „obecne użytkowanie” miałyby zostać utrzymane. Tej informacji nie ma nawet w dokumentacji, gdzie opis siedliska jest ogólnikowy i niespecyficzny dla obszaru. jeziorka dystroficzne zachowują się najlepiej, gdy nie są w ogóle użytkowane i wnioskujemy, by jako działanie ochronne zapisać:
 - a) wyłączenie ich z użytkowania,
 - b) wykluczenie zrębów zupełnych w zlewni bezpośredniej (wskazano to jako zagrożenia w opisie siedliska w dokumentacji!).
5. Z czego wynika zarastanie drzewami i krzewami torfowisk wysokich i przejściowych? usuwanie drzew i krzewów nie będzie skuteczne, jeżeli ich wkraczanie na torfowiska jest wynikiem przesuszenia, np. powodowanego przez rowy odwadniające. czy nie ma w tym obszarze potrzeby i możliwości zablokowania rowów odwadniających torfowiska?
6. Dziwi sugerowana konieczność ochrony torfowisk wysokich przed zalaniem. Jeżeli torfowisko jest podatne na zalanie, to raczej nie jest to torfowisko wysokie.
7. W jaki sposób torfowiskom wysokim zagraża dostawa biogenów ze zlewni? Torfowisko wysokie to z definicji torfowisko zasilane wodą opadową, czyli nie posiadające zlewni powierzchniowej, co najwyżej jego okrajki mogą pozostawać pod wpływem zlewni.
8. Podobnie, czy nie ma w tym obszarze potrzeby i możliwości zablokowania rowów odwadniających bory i lasy bagienne? Z reguły nie wystarczy brak konserwacji rowów, należałoby zablokować odpływ nimi.
9. Dla siedliska 91D0, środkiem ochrony zapisanym w PZO, powinno być zupełne wyłączenie go z użytkowania gospodarczo-leśnego, zresztą chyba już faktycznie stosowane?
10. Prosimy o rozważenie, czy wyłączeniem go z użytkowania gospodarczo-leśnego nie można by w tym obszarze Natura 2000 objąć także łągów 91E0? Jakiej powierzchni mogłoby to dotyczyć (brak jest danych w dokumentacji z powodu jej niekompletności)?
11. Na jakiej podstawie oceniono jako FV stan zasobów martwego drewna w grądach? Jakie są te zasoby w m³/ha?
12. Nie wydaje się, by pielęgnowanie gleby i odnowień było konieczne do ochrony grądów w obszarze. Bardziej zasadne byłyby środki ochrony polegające na pozostawieniu wyznaczonej części grądów spontanicznym procesom (założenie powierzchni referencyjnych, obejmujących w obszarze co najmniej kilkadziesiąt ha, na których grąd miałby szanse się zestarzeć) a także troska o strukturę pionową i przestrzenną oraz zasoby martwego drewna (przejście na rębnie złożone, zastosowanie przyrodniczych typów drzewostanów właściwych dla grądu – powinno być opisane jakich, pozostawianie w cięciach rębnych 7-10% każdego wydzielenia jako biogrupy pozostającej na kolejne

pokolenie drzewostanu, a następnie do naturalnej śmierci i rozkładu drzew; pozostawianie wszystkich drzew biocenotycznych w rozumieniu Instrukcji Ochrony Lasu 2011 r., w tym drzew złamanych, połamanych, zahubionych, wykrotów itp.

13. Dla modraszków optymalne jest koszenie co 2 lata, sugerujemy odpowiednio skorygować fakultatywne działanie ochronne.
14. Dla bobra, środkiem ochrony w obszarze, w którym gatunek ten jest przedmiotem ochrony, powinno być maksymalne tolerowanie działalności bobrów, akceptowanie przekształceń środowiska tolerowanych przez bobry i dopuszczenie spontanicznego rozwoju ich populacji.
15. Dla wilka jako działanie ochronne należy wpisać – jak zidentyfikowano w opisie gatunku w dokumentacji:
 - a) Budowę przejść dla zwierząt na drogach,
 - b) Ograniczenie prędkości pojazdów do 60 km/godz. na odcinkach dróg lokalnych przechodzących przez las (ewentualne zastosowanie spowalniaczy i fotoradarów) oraz ochronę przed ciągłą zabudową wzdłuż tych dróg,
 - c) Skuteczne przeciwdziałanie kłusownictwu,
 - d) Tworzenie okresowych stref ochronnych wokół miejsc rozrodu i wychowu młodych. W obrębie (w promieniu 250-500 m) znanych miejsc regularnego rozrodu wilków należy ograniczać penetrację ludzką, poprzez utrudnienie dostępu (pozostawienie wykrotów, celowo ściętych drzew, zablokowanie dochodzących w pobliże ścieżek), a także okresowo wstrzymać prace leśne oraz prace remontowe i budowlane np. dróg leśnych, linii kolejowych, itp.,
 - e) Uwzględnienie w planach łowieckich dotyczących pozyskania jelenia i sarny, udziału drapieżnictwa wilka. Oznacza to, że roczny plan pozyskania jelenia nie powinien przekraczać 15%, a sarny 25% zimowego stanu pogłowia danego gatunku.
16. Zgodnie z art. 32 ust 4 ustawy o ochronie przyrody, *„na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na którym znajduje się obszar Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy”*. Proszę w konsekwencji wskazać miejscowego nadleśniczego, a nie „RDOŚ we współpracy z Nadleśnictwem” jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie np. usuwania drzew zarastających torfowiska

z poważaniem